

2007-02-27

Olle Nordell

Verksamhetsberättelse 2006

Vattenvårdskommittén har under året bestått av följande personer:

Ordinarie ledamöter	Suppleanter	Miljönämnd
Bo Lindblom vice ordf.	Peter Melinder	Eslöv
Alvar Petersson	Pernille Hagren	Kävlinge
Annbritt Andersson ordf.	Rolf Henriksson	Landskrona
Jan Lindberg	Leif Johansson	Svalöv

Arbetsgruppen har bestått av följande tjänstemän:

Representant	Ersättare	Miljöförvaltning
Anna-Carin Linusson	Birgitta Karlsson	Eslöv
Patrik Lund bitr sekr	Lars Johansson	Kävlinge
Högni Hansson sekr.	Olle Nordell	Landskrona
Thomas Arnström	Petter Ljungberg	Svalöv

I arbetsgruppens och kommitténs möten har även representant från Länsstyrelsens miljöenhet och Eurofins AB deltagit.

Årsmöte

Årsmötet hölls den 30 mars 2006 i Landskrona. Olle Nordell redogjorde för 2005 års verksamhetsberättelse och innevarande års verksamhetsplan. Till ordförande i kommittén till nästa årsmöte valdes Annbritt Andersson, Landskrona och till vice ordförande Bo Lindblom, Eslöv. Till sekreterare till nästa årsmöte utsågs Högni Hansson, Landskrona och till biträdande sekreterare Patrik Lund, Kävlinge. Ordföranden och sekreteraren utsågs att teckna kommitténs firma.

Vårsmöte

Vårsmötet hölls den 18 maj i prästgården i Västra Sallerup i utkanten av Eslöv. Till vårmötet inbjöds representanter för myndigheter som hanterar vattenfrågor, natur- och miljöorganisationer, byalag, lantbruksorganisationer och sportfiskeföreningar. Kommitténs verksamhetsberättelse för 2005 och verksamhetsplan för 2006 presenterades. Ekologgruppen redogjorde för vattenkontrollen under 2005. Rune Brant från Länsstyrelsen informerade om vad vattendirektivet innebär. Lars Bevmo informerade om hur arbetet med saneringen av BT-kemiområdet i Teckomatorp går. Olle

Postadress	Kontorsadress	Telefon	Telefax	Postgironr
261 80 Landskrona	Stadshuset Drottninggatan 7	0418-470 600	0418-470 603	1 23 45-5

Nordell informerade om det bidrag kommittén fått för lokala naturvårdsprojekt (NIP) för projektet "Natur och rekreation längs Saxån och Braån". Efter mötet genomfördes en exkursion till några av de vackraste betade partierna längs Saxån. Skötselproblematiken diskuterades.

Vattendirektivet

Arbetsgruppens medlemmar har deltagit i möten där implementeringen av vattendirektivet diskuterats.

BT-kemi

Arbetet med saneringen av BT-kemiområdet har följts och synpunkter på kontrollprogram och sanerings- och återställningsarbeten har lämnats. Den av kommittén efterfrågade inventeringen av bottenfauna har utförts uppströms och nedströms .

Vattenkontrollen 2005 (hela vattenkontrollen redovisas på vårmötet i maj år 2006)

Vattenkontrollen omfattar månadsprovtagning av temperatur, pH, konduktivitet, syrgas, grumlighet, biologisk syreförbrukning, kväve och fosfor i 8 provpunkter. Dessutom tas veckoprover av kväve, fosfor och totalorganiskt kol i två punkter som blandas flödesproportionellt. Analyserna används för beräkning av vattendragets transport av dessa ämnen. Tungmetaller och bekämpningsmedel provtogs nära vattendragets mynning. Samtliga preparat som används i avrinningsområdet analyseras. En databas över utförd provtagning finns på kommitténs hemsida och uppdateras ca varannan månad.

Resultatet av vattenkontrollen under 2005 redovisas vid vårmötet i maj eftersom nödvändiga flödesdata från SMHI först levereras under mars månad. Ekologgruppen i Landskrona AB har utfört vattenkontrollen.

Sammanfattning av vattenkontrollen 2005

2005 – ett normalår i underkant

Väder och vattenföring

Året var något varmare och lite nederbördsfattigare än normalt. Mest nederbörd kom under juli månad. År 2005 hade Svalöv en medeltemperatur på 8,1 °C och nederbörden var 593 mm. Medelvattenföringen vid Saxåns mynning var 2,6 m³/s, vilket är mindre än medelvattenföringen för åren 1980 – 2004, 3,7 m³/s.

Syretillstånd och biologisk syrgasförbrukning

Vid enstaka tillfällen var syretillståndet måttligt vid två av provpunkterna, men på övriga provpunkter har syretillståndet varit tillfredställande under hela året och uppnådde klass 1, syrerikt tillstånd enligt SNV's bedömningsgrunder. Den biologiska syrgasförbrukningen (BOD) var förhöjd vid fler tillfällen vid Svalövsbäcken (pkt14) men i övrigt var BOD låg i vattensystemet.

Ljusförhållanden

De högsta grumligheterna uppmättes i januari då det var höga flöden. Baserat på årsmedelvärdena var vattnet starkt grumlat på två punkter. Övriga punkter bedömdes ha en betydlig grumlighet. Flertalet provpunkter hade en lägre grumligheten 2005 än år 2004.

Försurningstillstånd

Försurningsrisken inom området är liten, då pH under alla årets mätningar legat tydligt över neutralpunkten.

Näringstillstånd

I jämförelse med medelvärden för åren 1990-2004 var fosforhalterna 2005 lägre på samtliga provpunkter förutom i Örstorpsbäcken (pkt 3:2) som hade en medelhalt strax över medel. Kvävehalterna 2005 låg något till betydligt under medelhalterna för åren 1990-2004 på alla provpunkter. Sett över en längre tid, 1980-2004, var kväve- och fosforhalterna i de flödesblandade årsproverna 2005 (pkt 5 i Braån och pkt 16 i Saxån) betydligt lägre än medelvärdet. Beräknade trender visar också att det finns en tydlig tendens till sjunkande fosforhalter och en svag tendens till sjunkande kvävehalter under tidsperioden 1980-2005.

Metaller

Metallanalys av vatten i blandprov från Saxån i Häljarp visade på låga till mycket låga halter av alla analyserade metaller. Metallanalyserna av vattenmossa som utplanterats på fem lokaler i vattensystemet resulterade i måttliga till mycket låga halter på alla provpunkterna.

Bekämpningsmedel

Bekämpningsmedelsundersökningen i Saxån vid Häljarp (maj-augusti) visade att vattnet innehöll mest bekämpningsmedelsrester (flest substanser och högst summahalt) i juli. Totalt registrerades 20 olika aktiva substanser, varav

11 i bestämbara halter och 9 som spår (då halterna låg mellan detektionsgränsen och bestämningsgränsen).

Ämnestransport

Transporten av fosfor, kväve och TOC (totalt organiskt kol) 2005, var betydligt lägre än medeltransporten för 10-årsperioden 1995-2004. Totalt beräknas 8,0 ton fosfor, 530 ton kväve och 488 ton TOC ha förts ut till Öresund via

Saxån. Arealförlusten för hela avrinningsområdet under år 2005 var 0,22 kg fosfor och 15 kg kväve per hektar. Den högsta arealförlusten i delavrinningsområdena beräknades för fosfor i Örstorpsbäcken (0,36 kg/ha) och för kväve i Välabäcken (16 kg/ha).

Bottenfauna

Bottenfaunaundersökningen 2005 som genomfördes på fem provpunkter, resulterade i fynd av två ovanliga arter. Tre av provpunkterna bedömdes vara betydligt påverkade, en måttligt och en svagt påverkad av organisk/eutrofierande föroreningar. Resultatet var likvärdigt med fjorårets.

Information

Hemsidan har uppdaterats och utvecklats.

Reglerad dränering

Förutsättningar för att tillämpa reglerad dränering som en metod att minska belastningen har börjat utredas.

Dammdatabas

En databas över alla anlagda dammar i avrinningsområdet har tidigare upprättats och har under nu gjorts möjlig att nå från Internet. Den innehåller data om totalt

182 objekt varav 84 är anlagda. Den totala ytan anlagda dammar uppgår till ca 66 ha.

Saxån-Braåns natur- och rekreationsvärden

Kvärlövs naturområde

Västkustbanan har vid Annelöv och Kvärlöv fått en sydligare sträckning än vad som avsågs i de tidigare planeringsarbetena. Detta har medfört ett intrång i vattendragets strandskyddsområde och riksintresse för naturvård. I Banverkets exproprieringsansökan och regeringsbeslutet har Banverket förbundit sig att ett område mellan järnvägen och Saxån skall komma till samhällelig miljönytta. Ett kommunalt naturreservat har inrättats och iordningställande av området har fortsatt. Ett ”grönt lag” har arbetet med att röja och gallra i strandzonen till Saxån. Etablering av några mindre områden med ängsvegetation har påbörjats. Partier med en potentiellt värdefull flora har slåtrats. Restaureringsarbete av övriga marker har planerats.

NIP-projektet ”Natur och rekreation längs Saxån och Braån”

Kommittén har erhållit medel för ett projekt med syftet att göra ett program för hur vattendragens natur- och rekreationsvärden bäst tas till vara och utvecklas. Under 2005 – 2006 har bl a följande moment genomförts.

1. Sammanställningar över kända naturvärden i särskilt värdefulla områden.
2. Sammanställning av några utförda inventeringar (ängs och bete mm).
3. Kompletterande vegetationsinventering av särskilt värdefulla områden.
4. Preliminära avgränsningar av värdefulla områden.
5. Bedömning av betespotential i några områden.
6. Kompletterande förslag till vandringsstigar.

Restaurering av betesmarker vid Häljarp

Ett restaureringsarbete av gamla betesmarker längs Saxån vid Häljarp har avslutats. Ett 10 ha stort område betas med highland cattle.

NIP-projektet ”Natur och rekreationsåtgärder längs Saxån och Braån”

Kommittén har sökt och erhållit medel för ett NIP-projekt. Projektet omfattar 4 år och en total budget på 1,4 milj kr (inkl eget arbete). Projektet skall genomföras under 2006 – 2009. Medel tilldelades senare än förväntat så projektet har inte kunnat komma igång som planerat.

Åtgärder i och längs vattendragen

Ett handlingsprogram för vatten- och landskapsvård inom Saxån-Braåns avrinningsområde togs fram 1994. Kommittén har haft handlingsprogrammet som grund vattenvårdsarbetet. Programmet innefattar bl a anläggande av 200 ha dammar under en 12 årsperiod.

Under året har inga dammar anlagts i kommitténs regi. I övrigt är det känt att en bevattningsdamm har påbörjat att anläggas i landskrona kommun och några dagvattendammar längs väg 17 i Eslövs kommun. Kommittén har saknat medel för att anlägga dammar och våtmarker.

Ekonomi

Budgetpost	Budgeterat	Utfall 2006
Årlig vattenkontroll , inkl PULS, utökad provtagning av bekämpningsmedel, internetkompatibel databas	250 000:-	207 550:-
Information: Åmansbok, hemsida, dammdatabas markägarkontakter mm	20 000:-	36 796
Åtgärder: Saxån-Braåns rekreations- och naturvärden, åtgärder NIP.	145 000:-	342 641:-
Övriga kostnader	5 000:-	9 450
Summa	420 000:-	596 437:-
Kostnad per kommun (inbetalt)	105 000:-	105 000:-

Åtgärderna innefattar restaurering av betesmark vid Häljarp och NIP. För dessa har externa medel utbetalats.